

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3379

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M, C, KD)

med anledning av prop. 2015/16:135 Ett övergripande ramverk för aktiva åtgärder i syfte att främja lika rättigheter och möjligheter

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen beslutar att anta regeringens lagförslag om dokumentation (3 kap. 13 §), med den ändringen att dokumentation av aktiva åtgärder ska göras vart tredje år.
2. Riksdagen beslutar att anta regeringens lagförslag om lönekartläggning (3 kap. 8 och 14 §§), med den ändringen att lönekartläggning och dokumentation fortfarande ska göras vart tredje år samt att kravet på dokumentation endast ska gälla arbetsgivare som sysselsätter 25 eller fler arbetstagare.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att diskrimineringslagen bör utvärderas, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Diskrimineringslagstiftningen syftar till att värna principen om alla människors lika värde och allas rätt att bli behandlade som individer på lika villkor. Ytterst är lagstiftningen ett uttryck för det fria, demokratiska samhället och de värderingar som ligger till grund för samhällsordningen.

Den 1 januari 2009 genomförde alliansregeringen omfattande förändringar på diskrimineringsområdet för att effektivisera och skärpa arbetet mot diskriminering. En ny och sammanhållen lag ersatte sju diskrimineringslagar och två nya diskrimineringsgrunder infördes. Samtidigt bildades Diskrimineringsombudsmannen genom en sammanslagning av flera myndigheter och en ny påföljd, diskrimineringsersättning, infördes för att det skulle kosta att diskriminera.

Den 12 juli 2012 beslutade alliansregeringen om en utredning för att se över kraven på aktiva åtgärder i diskrimineringslagen. Regeringens proposition bygger på utredningens förslag.

Med aktiva åtgärder menas åtgärder som syftar till att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Arbetet med aktiva åtgärder är avsett att vara ett komplement till diskrimineringsförbuden som omfattar de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. De aktiva åtgärderna finns idag bara på arbetslivsområdet och utbildningsområdet och omfattar inte alla diskrimineringsgrunder.

Vi anser att det är rimligt att aktiva åtgärder omfattar samtliga diskrimineringsgrunder för arbetsgivare och utbildningsanordnare. Samtidigt är det viktigt att de nya bestämmelser som införs står i proportion till de vinster som kan uppnås, eftersom det innebär en ökad administrativ börda för arbetsgivarna med höga krav på arbetsgivarnas kunskaper om respektive diskrimineringsgrunds särskilda förutsättningar. I de mindre företag som propositionen vill inkludera föreligger också risken att enskilda individers integritet kränks när de framträder i arbetsplatsens redovisning. Som flera remissinstanser har påpekat, bland annat IFAU, har utredningen som legat till grund för propositionen inte kunnat visa att de förväntade effekterna av förslagen är så pass stora att de uppväger kostnader som de förväntas medföra. Vi ser risker och svårigheter med att förslaget genomförs som det nu är utformat.

Mot den bakgrunden anser vi att det är lämpligt att kravet på dokumentation av det aktiva arbetet begränsas till vart tredje år, i likhet med de dokumentationskrav som finns vad gäller handlingsplaner för jämställda löner och planer för jämställdhetsarbete idag. Vi anser också att dokumentationen av lönekartläggningen bör begränsas till arbetsgivare med 25 eller fler anställda, liksom för övriga aktiva åtgärder i förslaget. Lönekartläggningsarbetet bör också fortsatt ske vart tredje år. Att löneskillnaderna minskat kontinuerligt under senare år, trots att lönekartläggning sedan 2009 ska genomföras vart tredje år, visar att det är många andra faktorer som påverkar utvecklingen. Slutligen anser vi att det finns ett behov av att utvärdera diskrimineringslagen för att säkerställa att de reformer som genomförts på området har haft avsedd effekt. I den översynen bör även de nya bestämmelserna om aktiva åtgärder omfattas.

Elisabeth Svantesson (M)

Annika Qarlsson (C)

Désirée Pethrus (KD)